

Σειρά ποντιακῶν λαογραφικῶν ἐκπομπῶν τοῦ Συλλόγου "Φάρος Ποντίων"
ἀπὸ τὸν ραδ.σταθ. ἀκκεδονίας Ε.Ι.Ρ.

Ἑκπομπή 29η

II-4-1970

..... ΣΗΜΑ

Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι.-λαογραφικὴ ἐκπομπὴ τοῦ Συλλόγου "Φάρος Πον-
τίων".-Κείμενο καὶ ἐπιμέλεια Στάθη Εὐσταθιάδου.-

..... σὲ μακρόσυρτο ἦχο, κουδούνια κ.λ.π.

Ἀντίλαλοι, ... ἀναμνήσεις, ... νοσταλγίες, ... καημοί, ...

..... σὲ γοργὸ ρυθμὸ, ἥρωϊκὸ, ...

Ἀθάνατοι ποντιακοὶ θρύλοι καὶ παραδόσεις

..... τὸ σῆμα σβήνει, ...

Ο.- Στὴν πρώτη ἑλληνικὴ ἀποικία τοῦ Πόντου, τῇ Σινώπῃ, εἶναι ἀφιε-
ρωμένη ἡ σημερινή μας ἐκπομπή.

..... λύρα σὲ ὑπόκρουση, ...

Στὸν χῶρο τῆς Ἀνατολῆς τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα ἔχει θέσει τὴ σφρα-
γίδα του. Καὶ δὲν εἶναι μονάχα τὰ συγκεκριμένα ἱστορικὰ γεγονότα,
ποῦ διηγοῦνται δόξες. Τὸν χῶρο τῆς Ἀνατολῆς ἀγκαλιάζουν ἑλληνικοὶ
μῦθοι καὶ θρύλοι, ποῦ χάνονται στὰ βάθη τῶν αἰώνων.

Ἀπὸ τὴν παράδοση προβάλλει ὁ θρυλικὸς ἀργοναύτης Αὐτόλυκος,
ποῦ ἀράζει στὰ παράλια τοῦ Δυτικοῦ Εὐξείνου Πόντου, ὅπου χτίζει μιὰ
πολίχνη, τῇ Σινώπῃ. Σύμφωνα μὲ τὸν ἱστορικὸ Ἡρόδοτο, στὴ Σινώπῃ ἐγκα-
ταστάθηκαν οἱ Κιμμέριοι "φεύγοντες τοὺς Σκύθας".

^{700 π.χ.}
~~Ἡ Σινώπῃ~~ ἑλληνικὴ ^{700 π.χ.} μυθολογία, ἡ Σινώπῃ δὲν εἶναι ἄγνω-
στη.

..... ἡ λύρα σταματᾷ, ...

Ἀλλὰ πέρα ἀπὸ τὴν μυθολογία, ^{ἡ ἱστορία τῆς} τῇ Σινώπῃ ἀναφέρονται ~~συγκεκρι-~~
μένα ~~ἱστορικά~~ γεγονότα. Εἶναι ἡ Σινώπῃ ἡ πρώτη ἑλληνικὴ ἀποικία
στὸν Πόντο, ποῦ ~~ἱδρύεται~~ ^{ἱδρύεται} ἀπὸ Ἕλληνες Μιλησίους τὸ πρῶτο ἡμῶν τοῦ
8ου πρὸ Χριστοῦ αἰῶνα. Προηγουμένως στὴ θέσῃ τῆς Σινώπῃς ὑπῆρχε ἓνα
ἀσημαντὸ σημεῖτικὸ χωριουδάκι. Ἀλλὰ οἱ ξένες φυλές, ποῦ κατοικοῦσαν
στὴν γύρω περιοχὴ, πολὺ γρήγορα ἐξουδετερώθηκαν. Τὸ δαιμόνιο ἑλληνι-
κὸ πνεῦμα ἐκυριαρχήσῃ ἀπόλυτα στὸν τόπο. Οἱ Μιλησιοὶ κατέστησαν
τῇ Σινώπῃ πόλη ξακουστή.

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ καὶ τῆς αἰγῆς.

Ἡ παραλιακὴ ~~ἡ~~ ἐπὶ τοῦ Εὐξεινίου Πόντου πόλις τῆς Σινώπης διαθέ-
τει εὐρύχωρο καὶ ἀσφαλέστατο λιμένα. Ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρόνια ἀπο-
τελοῦσε σημαντικώτατο κέντρο ἐμπορίου καὶ θαλασσίων μεταφορῶν.

Ἡ Σινώπη παρέμεινε ἀνεξάρτητη μέχρι τὸ 368 πρὸ Χριστοῦ, ὁπότε
κατελήφθη ὑπὸ τοῦ Πέρσου σατράπη Δατάμα. Τὸ 183 π.Χ. ὑποτάχθηκε ἀπὸ
τὸν βασιλέα τοῦ Πόντου Φαρνάκου Α'. Ὅλοι οἱ βασιλεῖς τοῦ Πόντου
καὶ ἰδίαι ^{ἑαυτῶν} Μεγάς Μιθριδάτης ἐβοήθησαν πολὺ γιὰ τὴν πρόοδο καὶ ἀνά-
πτυξη τῆς Σινώπης. Ἡ κατὰληψή της ἀπὸ τοὺς Ῥωμαίους ἐγίνε τὸ 70
π.Χ. ~~Ἐκτοὺς ἐπὶ τὴν Σινώπη τρεῖς μεγάλοι ἱεροὶ ναοὶ καὶ πολλὰ ἄλλα~~

Ἡ Σινώπη ὡς πρώτη ἐλληνικὴ ἀποικία τοῦ Πόντου ἐπικίξε σπουδαῖο
ρόλο γιὰ τὸν ἀποικισμό του ἀπὸ Ἑλλήνας. Σινωπαῖοι ἰδρύουν τὴν Τρα-
πεζοῦντα, τὰ Κοτύωρα καὶ τὴν Κερασσοῦντα. Ὅλες αὐτὲς οἱ παραλιακὲς
πόλεις θά παίζουν ἡ καθε μιά τὸν ρόλο της ἀργότερα γιὰ τὴν ἐξάπλωση
τοῦ ἐλληνικοῦ στοιχείου σὲ ὅλο τὸ μῆκος τῶν παραλίων τοῦ Εὐξεινίου
Πόντου, ἀλλὰ καὶ στὴν ἐνδοχώρα.

Στὴ Σινώπη καταφθάνουν, μετὰ τοὺς Μιλησίους, καὶ ἄλλοι Ἑλλη-
νες. Οἱ Σινωπαῖοι, ξακουστοὶ παραβοκύρηδες καὶ θαλασσομάχοι, δοξάζουν
τὸ ὄνομα τῆς Ἑλλάδος μὲ τὴν τόλμη καὶ τὴν ἀξιοσύνη τους. Τὰ ἑλλη-
νικὰ καράβια ξεκινοῦν ἀπὸ ἐδῶ, γιὰ νὰ ἀυλακίσουν θάλασσες καὶ ὠκεα-
νοὺς.

ση δλοκλήρου ΑΥΡ - ΤΡΑΓ

Πέρα ἀπὸ τὸ λιμάνι τῆς Σινώπης ἡ ὑπαιθρος χώρα καλύπτεται ἀπὸ
πυκνὰ δάση. Ὁ τόπος παράγει ἀφθονή ξυλεία. Εὐδοκιμοῦν παντὸς εἶδους
ὀπωροφόρων δέντρων. Ὑπάρχει στὴ Σινώπη ὑπερπαραγωγή ἀραβοσίτου καὶ
κριθῶν ^{καὶ} καὶ διαφόρων ὀπωροκηπευτικῶν. Ξακουστὰ εἶναι ἐπίσης
τὰ κρασιά τῆς Σινώπης.

Οἱ κλιματολογικὲς συνθῆκες στὴ Σινώπη εἶναι πολὺ καλές. Μέσα
σ' αὐτὸ τὸ φυσικὸ περιβάλλον ἀνέπτυξε τίς θεωρίες του ὁ Σινωπαῖος
φιλόσοφος Διογένης.

Συλλογὸν "ἑδῶ ΑΥΡΑ

Κατὰ τὴν βυζαντινὴ περίοδο ἡ Σινώπη ἔχασε τὴν παλιά της αἰγλή.

Ὁ λιμένας της περιήλθε σέ δευτέρα μοῖρα. Τό Ι2Ι4 κατελήφθη ἀπό τοὺς Σελτζούκους Τούρκους. Τό Ι462, μετὰ τὴν κατάλυσιν καὶ τοῦ τελευταίου ἑλληνικοῦ βασιλείου - τῆς Αὐτοκρατορίας τῶν Κομνηνῶν - ὑποδουλώνεται σὺν ἡμῶν Β' τὸν Πορθητῇ.

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Πρὶν ἀπὸ τὸν ξερριζωμὸ τῶν Ἑλλήνων ἀπὸ τὸν Πόντο, στὴ Σινώπη κατοικοῦσαν περὶ τοὺς 7.000 Πόντιοι, Ὑπῆγοντο ἐκκλησιαστικῶς στὴ Μητρόπολη τῆς Ἀμασειας.

Ὑπῆρχαν στὴ Σινώπη τρεῖς μεγάλοι ἱεροὶ ναοὶ καὶ πολλὰ ἄλλα παρεκκλήσια. Ὑπῆρχαν ἐπίσης πολλὰ ~~τοιαῦτα~~ ^{μοναστήρια} στὴν περὶοχὴ ~~αὐτῆς~~ ^{αὐτῆς}. Λειτουργοῦσαν στὴ Σινώπη δύο σπουδαῖα ἑλληνικὰ ἐκπαιδευτήρια, ἓνα ἀρρένων καὶ ἓνα θηλέων.

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ὅπως ὅλοι οἱ Πόντιοι, ἔτσι καὶ οἱ Σινωπαῖοι, δοκιμάστηκαν σκληρὰ ἰδίως λίγο πρὶν ἀπὸ τὸν ξερριζωμὸ τους, ἀπὸ τὴν προαιώνιαν ἐστῆς. Ἐμειναν ὅμως πιστοὶ στὴν παραδόσεις, ποὺ τὴν συνεχίζουν καὶ ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα.

Στὴ μνήμη ὅλων τῶν Ποντίων θὰ παραμείνῃ ἡ Σινώπη σὰν τὸ πιὸ φωτεινὸ ὄροσημο τῆς δοξασμένης ἱστορίας τους. Εἶναι τὸ λιμάνι, ὅπου προσγειώθηκαν οἱ Ἕλληνες, γιὰ νὰ ξεκινήσουν ἀπὸ ἐκεῖ πρὸς κατάκτηση ὁλοκλήρου τοῦ Πόντου.

..... ΛΥΡ - ΤΡΑΓ

Ὁ "Φάρος Ποντίων" ἀφιέρωσε τὴ σημερινή του ἐμπομπή στὴν πρώτη ἑλληνικὴ ἀποικία τοῦ Πόντου Σινώπη.

Κοντὰ σας καὶ πάλι τὴν ἐρχόμενη ἐβδομάδα τὴν ἴδια μέρα καὶ ὥρα.-

..... Σ Η Μ Α

...σέ μακρόσυρτο ἦχο, μουδούνια κλπ. καὶ ἀκολουθῶς κανονικὸ σῆμα ...

Μετεδόθη ἡ λαογραφικὴ ἐμπομπή "Ποντιακοὶ ἀντίλαλοι" τοῦ Συλλόγου "Φάρος Ποντίων". Ἐκείμενο καὶ ἐπιμέλεια Στάθη Εὐσταθιάδου.-

..... τὸ σῆμα σβῆνει